

Väike-Maarja tuuleala 6 detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõud tutvustava avaliku arutelu protokoll

Toimumine: 04.11.2024 17:00-19:00

Asukoht: Sisekaitseakadeemia Väike-Maarja õppekeskuse aula, J. Liivi tn 6 Väike-Maarja

Osalejad: Väike-Maarja Vallavalitsus, DP konsultant AB Artes Terrae OÜ, KSH läbiviija Alkranel OÜ, arendajad Sunly Wind OÜ ja Enery Estonia OÜ, kaasatud isikud

Esinejad:

1. Heiki Kalberg (AB Artes Terrae OÜ) tutvustas tuulepargi rajamise eesmärki, DP protsessi ja ajakava
2. Alar Noorvee (Alkranel OÜ) tutvustas KSH programmi ja sh läbiviidavaid uuringuid

Küsimused osalejatelt:

1. Millised on olulised vaatepunktid läbiviidavale visuaalsele uuringule?

Olulised vaatepunktid võivad olla nii eraisikute kui ka kogukonna jaoks olulised kohad. Protsessi käigus oodatakse osalejatelt sisendit oluliste vaatepunktide kohta, kust tehakse visualiseeringud.

2. Kas tuulikute kõrgus on maksimaalselt 300 m?

Üldplaneeringus on lubatud kuni 300 m kõrgused tuulikud. Arendaja selgitab, et tavapäraselt on tänapäevaste tuulikute kõrgused 200-270 m. Reaalsed tuuliku kõrgused selguvad planeeringu käigus, kuid kindlasti ei ületa laba tipu kõrgus 300 m. Hetkel tootmisolevate tuulikute maksimaalsed kõrgused on 270 m ringis.

3. Kuidas mõjutab tuuliku kõrgus linde?

KSH käigus hinnatakse olenevalt linnuliigi lennukõrgusest mõjusid. Lindudele ei ole mõnekümne meetrine kõrguse muutumine oluline. Vahe on selles, kas on 150 või 250 m kõrgune tuulik, kuid kas on 250 või 270 m kõrgune, ei ole enam oluline.

4. Kui kaugemale võib kuuldav heli ulatuda?

KSH käigus läbiviidava müramodelleerimisega leitakse müra ulatus, kus arvestatakse maksimaalse levikuga. Tuuleparkide puhul on saanud tavaks, et ei lähtuta müra piirväärtusest, vaid lähtutakse müra öisest sihtväärtusest (40 dB(A)), kuivõrd tuulikud töötavad pidevalt. Olulist müra ehk sihtväärtust ületavat müra tuleb meetmetega leevendada, sihtväärtusest väiksemat müra võib olla kuuldav, kui ülejäänud ümbruses on vaikus, kuid selle häirivus on subjektiivne. Müra modelleerimisel lähtutakse nõ halvimast võimalikust olukorrast. Suurematel tuulekiirustel hakkab looduslik tuulemüra varjutama tuulikute müra.

5. Milline on pikaajalise infraheli mõju inimeste tervisele?

KSH käigus hinnatakse tuulepargi mõju inimese tervisele, mh küsitakse arvamust Terviseametilt. Tuulikute infraheli mõju inimese tervisele ei ole seni tuvastatud, kui olulist mõju. Eestis kehtivad ka piirväärtused infrahelile siseruumides ning tehtud infraheli leviku modelleerimised on näidanud, et piirväärtused saavutatakse vähem kui 1 km kaugusel.

6. Kas müramodelleerimisel arvestatakse olemasolevaid müraallikaid?

Müramodelleerimisel arvestatakse teisi müraallikaid, kui need on tuulepargile lähedal ja võivad koosmõju tekitada.

7. Kas müra juures arvestatakse mitme tuuliku müra summeerimisega?

Müramodelleerimisel arvestatakse tuulikute summaarse müraga, mitte iga tuuliku kohta eraldi.

8. Mis osakaal on kogu mürast tuuliku generaatoril ja labadel?

Müramodelleerimisel arvestatakse tuuliku kogumüra ehk koos generaatorit ja labasid. Generaatori ja labade müra sõltub tuuliku mudelist, viimaste aastatega on tuulikute arendamisel müra vähendatud. Arendajad kinnitavad, et otsivad võimalusi müra minimeerimiseks.

9. Mis juhtub tuulikute rajamisel maaomanditega?

Arendajad selgitavad, et on maaomajatega läbirääkimisi alustanud ning suurel osal omanikest on kokkulepped saadud. Ilma maaomanikuga kokkulepet saavutamata kellegi kinnistule tuulikut paigutada ei saa.

10. Millised on võimalused elamute ehitamiseks tuulepargi lähipiirkonda?

Müramodelleerimise tulemuste alusel määratakse ala, kus müra sihtväärtust ületatakse ja seal ei saa tulevikus elamuid ehitada.

11. Kas peale rajamist tehakse mürale mõõtmisi?

Üldjuhul seiremeetmena müramõõtmisi ei seata, kuid kahtluse korral saab maaomanik tellida müramõõtmise Terviseametilt. Tuulikute müra ei tohi ületada sihtväärtust ning sihtväärtuse ületamisel tuleb rakendada täiendavaid meetmeid müra vähendamiseks.

12. Mis viisil peale kasutusaega tuulikuid taaskasutatakse?

Tuulikutootjad on arendanud tuulikuid rohkem taaskasutatavaks. Tuulikute vundament jääb peale kasutust enamasti alale, metalli saab ringlusse võtta, muud osad taaskasutatakse vastavalt võimalustele ja vastavalt seadustele.

13. Milline on tuulepargi kasu vallale?

Tuulepargi arendajad maksavad keskkonnatasude seaduse alusel nõ tuulikutasu, millest pool läheb kohalikule omavalitsusele ja poole tuulepargi lähedal olevate elamute omanikele. Kuni 250 m kõrgustele tuulikute korral jagatakse osa tasust 2 km raadiuses olevatele majapidamistele ja üle 250 m kõrguste tuulikute korral 3 km raadiuses paiknevatele majapidamistele. Tuulikutasu sõltub tuuliku kõrgusest, elektri börsihinnast ja elamute omanike arvust. Maksimaalselt makstakse elamu omanikule aastas 6 alampalga suurust tasu.

14. Kas on teada ligipääsuteed tuulepargile?

Ligipääsuteed sõltuvad tuulikute arvust ja paiknemisest, mis määratakse planeeringu käigus.

15. Kas tuulepark ehitatakse etapiliselt või ehitatakse tuulikud üheaegselt?

Arendajad selgitavad, et tuulikuid ehitatakse võimalikult üheaegselt, kuna tuuleparki uue tuuliku ühendamisega tuleb süsteemid ümberseadistada. Kõiki tuulikuid korraga ei ehitata, kuid korraga on töös 2-3 tuuliku ehitus. Ehitamist soovitakse läbi viia võimalikult lühikese aja jooksul. Keskmiselt võib kogu tuulepargi ehitusperiood kesta 1,5 aastat.

16. Kas arendajate ettevõtted kuuluvad Eesti omanikele?

Arendajate ettevõtted kuuluvad Eesti ja teiste Euroopa riikide omanikele. Enery Estonia põhiomanikud on Austria taustaga. Sunly Wind on endiste Nelja Energia omanike poolt asutatud taastuvenergiaettevõtte, kelle investorid on Eestist ja teistest Euroopa riikidest.

17. Mis viisil muutub kinnistute sihtotstarbe muutmisel maamaksustamine?

Kinnistu sihtotstarve muutub tuulikualusel osal tootmiskaaks, kus tõenäoliselt maamaks võrreldes maatulundusmaaga tõuseb. Maaomanikel on võimalus arendajaga maamaksu tasumise osas kokkuleppeid teha. Teistel kinnistute osadel jätkub eelnev sihtotstarve ja maksustamise määr ei muutu.